

بسم الله و الرحمن و الرحيم

حلماء صادق شیرازی پایه نهم

پشه ی انوفل

پشه های آنوفل عامل اصلی انتقال مالاریا پشه های جنس آنوفل می باشند که تاکنون ۴۸۰ گونه در دنیا شناسایی شده اند. از گونه های شناسایی شده در حال حاضر تعداد ۷۰ گونه بعنوان ناقلین مالاریا محسوب شده اند که از ۴۰ گونه بعنوان ناقلین مهم در دنیا اسم برده می شود. در زیر جایگاه جنس آنوفل در رده بندی جانوری نشان داده شده است.

خصوصیات جنس آنوفل

پشه های آنوفل حشراتی کوچکی به طول ۸ - ۵ میلی متر بوده و در اکثر کشورهای مناطق معتدله و حاره و هر جا که زیستگاه لاروی مناسبی بتواند ایجاد شود وجود دارند.

این پشه ها شب فعال بوده و در طول روز در مناطق تاریک و مرطوب مخفی می شوند. دگردیسی این پشه ها کامل بوده و دوره زندگی شامل مراحل است که در آن پشه نوزاد هیچ شباهتی به پشه بالغ ندارد.

مشخصات مورفولوژیک لارو آنوفل ها

- ۱- سر اسکروتیزه به رنگ قهوه ای یا سیاه، خوب رشد کرده و دارای یک زوج آنتن و یک زوج چشم مرکب، همراه با یک زوج برس دهانی برجسته
- ۲- سینه تقریباً کروی شکل، فاقد پا، با موهای متعدد ساده یا منشعب که معمولاً بلند و واضح هستند و عرض سینه از عرض سر و شکم بیشتر است.
- ۳- شکم دارای ۹ بند قابل رویت که در روی سطح پشتی بندهای ۱-۸ شکم، قطعات اسکروتیزه کوچک و قهوه ای رنگ به نام پلاک ترگال وجود دارد که شکل و اندازه آن در گونه های مختلف متغیر است و علاوه بر این در هر یک از بندها ممکن است ۱-۳ عدد پلاک ترگال فرعی بسیار کوچک در قسمت خلفی پلاک ترگال اصلی وجود داشته باشد. بعلاوه اکثر و یا تمام بندهای شکم دارای یک زوج ابریشم پنجه ای کاملاً رشد کرده می باشند که گاهی نیز بنام ابریشم های شناور نامیده می شوند. این ابریشم ها همراه با یک زوج ابریشم پنجه ای سینه که با سطح آب در تماس هستند لاروها را به صورت موازی در سطح آب قرار می دهند.
- ۴- لارها فاقد سیفون تنفسی می باشند و روی قسمت خلفی بند هشتم یک زوج منفذ تنفسی وجود دارد.
- ۵- آخرین بند شکم دارای چهار دسته موهای بلند بوده که موهای دمی را تشکیل می دهند و در بسیاری از گونه ها یک دسته بزرگتر مو، برس شکمی را بوجود می آورد.

علائم گزش پشه چیست؟

در ابتدا برجستگی کم رنگی بر روی پوست فرد ایجاد می کند که می تواند صورتی یا قرمز شود.

■ در مرحله بعد ایجاد خارش می کند.

■ برجستگی کم رنگ ممکن است بلافاصله ظاهر شود. اگر فرد حساسیت زیادی به نیش پشه داشته باشد، ممکن است منطقه بزرگ تری از قرمزی و خارش را روی پوست خود داشته باشد.

واکنش های شدید آلرژیکی (حساسیت)
واکنش های آلرژیک به ندرت پس از گزش پشه در فرد ایجاد می شود.
بروز علائمی مانند ورم گلو، کهیر، خس خس خیلی نادر است، ولی اگر رخ دهد بسیار خطرناک می باشد و تهدید کننده جان فرد است (شوک آنافیلاکسی) که حتما نیاز فوری به درمان پزشکی دارد.

چه عواملی سبب می شود بیشتر در معرض گزش پشه قرار بگیریم؟
پشه از طریق ردیابی بو، میزان دی اکسید کربنی که در هوای بازدم فرد وجود دارد و مواد شیمیایی موجود در عرق فرد، قربانی خود را برای نیش زدن انتخاب می کند.
عوامل دیگری نیز وجود دارد که باعث می شود پشه بیشتر این افراد را نیش بزند. عواملی مانند :

– جنسیت مذکر

– افراد با گروه خونی O

– افراد چاق

پشه ها به گرما جذب می شوند. بنابراین استفاده از لباس های تیره که گرما را در خود نگه می دارند، می تواند پشه ها را جذب خود کند

سن افراد نیز عامل تعیین کننده ای برای شدت علائم بوجود آمده بعد از نیش زدن می باشد. بزرگسالان چندین بار در طول زندگی توسط پشه گزیده شده اند، بنابراین به نیش زدن پشه کمتر حساسیت نشان می دهند، اما کودکان چون تجربه کمتری در گزش پشه دارند، حساسیت های بیشتری به گزش پشه نشان می دهند و هر چه کم سن و سال تر باشند بیشتر حساسند.

چه بیماری هایی از راه نیش پشه منتقل می شوند؟

پشه می تواند بیماری های خطرناکی مانند تب دانگ ، مالاریا و ویروس west nile را منتقل کند. گذاشتن یخ روی محل گزش سبب می شود تا ورم ناشی از نیش پشه فروکش کند

علائم و نشانه های یک بیماری جدی ممکن است شامل موارد زیر باشد:

تب ، سردرد شدید، تغییرات عصبی مانند ضعف عضلانی یک طرف بدن، بدن درد، تهوع ، استفراغ، غدد متورم، جوش، بی حالی، گیجی و حساسیت به نور.

کدام پشه ما را نیش می زند؟

گزش توسط پشه ماده انجام می گیرد. پشه ماده نیش خود را از طریق پوست وارد بدن ما می کند و خون ما را می مکد. در حالی که خون فرد را می مکد، مقداری از بزاق خود را که حاوی نوعی پروتیین است، وارد پوست ما می کند . این پروتیین حاوی مواد ضدانعقاد خون است تا پشه به راحتی بتواند خون را بمکد، بدون آنکه دستگاه ایمنی بدن ما، مانع این کار شود. سیستم ایمنی بدن ما به این نوع پروتیین واکنش نشان می دهد و باعث خارش و برآمدگی در قسمت گزیده شده می گردد.